

URZĄD STATYSTYCZNY W WARSZAWIE
ul. 1 Sierpnia 21, 02-134 Warszawa

Informacja sygnalna

Data opracowania: 30.06.2016 r.

Kontakt: e-mail: sekretariatUSWAW@stat.gov.pl
tel. 22 464 23 15, 22 464 23 12
faks 22 846 76 67

Internet: <http://warszawa.stat.gov.pl>

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI
W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM W I KWARTALE 2016 R.

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w I kwartale 2016 r.

Od III kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne, mające na celu dostosowanie populacji objętej badaniem do zaleceń Eurostatu. Od III kw. 2012 r. poza zakresem badania, pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania, 12 miesięcy lub więcej — do II kw. 2012 r. było to powyżej 3 miesięcy.

Od I kw. 2016 r. w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności zastosowano kalibrację wag na poziomie województwa, w miejsce stosowanej dotąd kalibracji na poziomie kraju, co zapewnia spójność otrzymywanych wyników z danymi demograficznymi na poziomie województw. W obliczeniach wag uwzględniono stosowane dotychczas kategorie demograficzne według płci, grup wieku i miejsca zamieszkania, natomiast wskaźniki kompletności służące do korekty wag ze względu na występowanie braków odpowiedzi są obecnie wyznaczane na poziomie województw. Zastosowanie kalibracji poprawiło wskaźniki precyzji dla ocen na poziomie województwa, ale szacunek dotyczy wciąż tej samej wartości szacowanego parametru, nie powinny wystąpić zatem żadne różnice systematyczne, mogące mieć wpływ na brak porównywalności danych z wcześniejszymi okresami.

Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) jest badaniem ankietowym, zrealizowanym przy udziale ankierów statystycznych, którzy odwiedzali wylosowane gospodarstwa domowe, zachęcali do udziału w badaniu oraz służyli pomocą przy wypełnianiu formularza. Wylosowane gospodarstwo domowe reprezentuje wiele innych gospodarstw o podobnych cechach. Liczy się każda odpowiedź, stąd respondentom, którzy wzięli udział w badaniu należą się szczególnie podziękowania. Bez ich udziału w dobrowolnym badaniu ankietowym nie byłoby możliwe obserwowanie zmian zachodzących we współczesnym społeczeństwie.

PODSTAWOWE DEFINICJE PRZYJĘTE W B A E L

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych), przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i **zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.**

Ludność aktywna zawodowo (tzw. siła robocza) obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
  - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
    - do 3 miesięcy,
    - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały 50% dotychczasowego wynagrodzenia (od I kwartału 2006 r.).

Do pracujących — zgodnie z międzynarodowymi standardami — zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in. pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych oraz pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na *International Classification of Status in Employment (ICSE)* i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracujący na własny rachunek** — osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą, z tego:
  - **pracodawca** — osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej jednego pracownika najemnego,
  - **pracujący na własny rachunek niezatrudniający pracowników** — osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników,
- **pracownik najemny** — osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego.
- **pomagający bezpłatnie członek rodziny** — osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej.

Do **pracowników najemnych** zaliczono również osoby wykonujące pracę nakładczą oraz uczniów, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy (jeżeli otrzymują wynagrodzenie).

Do **pracujących na własny rachunek** zaliczono również agentów we wszystkich rodzajach agencji.

Bezrobotni, według BAEL, są to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany),
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym, dane te nie są porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

Ludność bierna zawodowo, tzn. pozostająca poza siłą roboczą, są to wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe (zdolne) do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
  - dłuższym niż 3 miesiące,
  - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Wśród biernych zawodowo wyróżnia się grupę **zniechęconych**, do której należą osoby nieposzukujące pracy, ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo ogółem lub danej grupy (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących ogółem lub danej grupy (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych ogółem lub danej grupy (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia) w liczbie ludności aktywnej zawodowo.

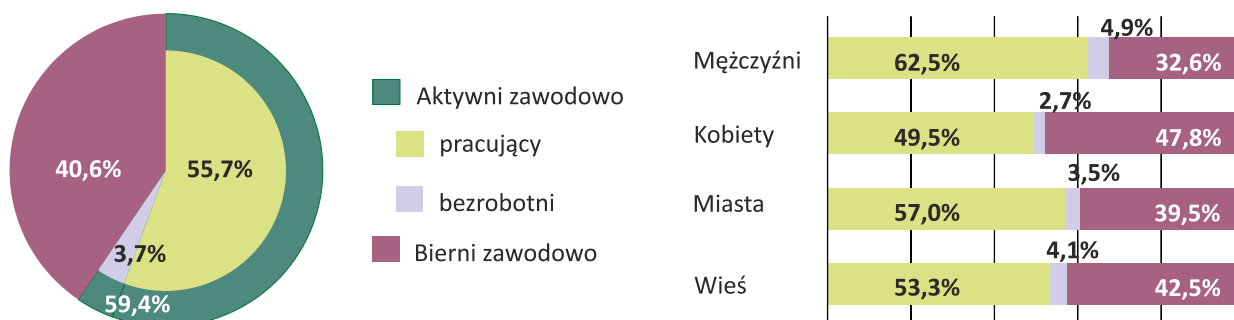
Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet — 18-59 lat.

Informacje o **wykształceniu** ilustrują poziom wykształcenia ukończonego, z wyjątkiem informacji o wykształceniu podstawowym, które dotyczą osób z ukończoną i nieukończoną szkołą podstawową oraz osób bez wykształcenia szkolnego.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

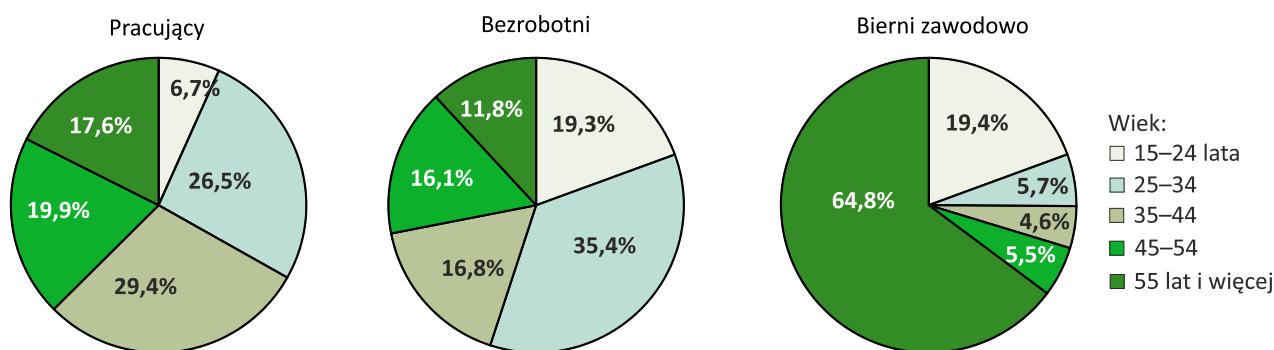
W I kwartale 2016 r. wśród ogółu ludności województwa mazowieckiego w wieku 15 lat i więcej 55,7% stanowili pracujący, 3,7% — bezrobotni, a 40,6% — bierni zawodowo. Oznacza to, że mniej niż połowa ludności w wieku 15 lat i więcej (44,3%) nie wykonywała pracy.

Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w I kwartale 2016 r.

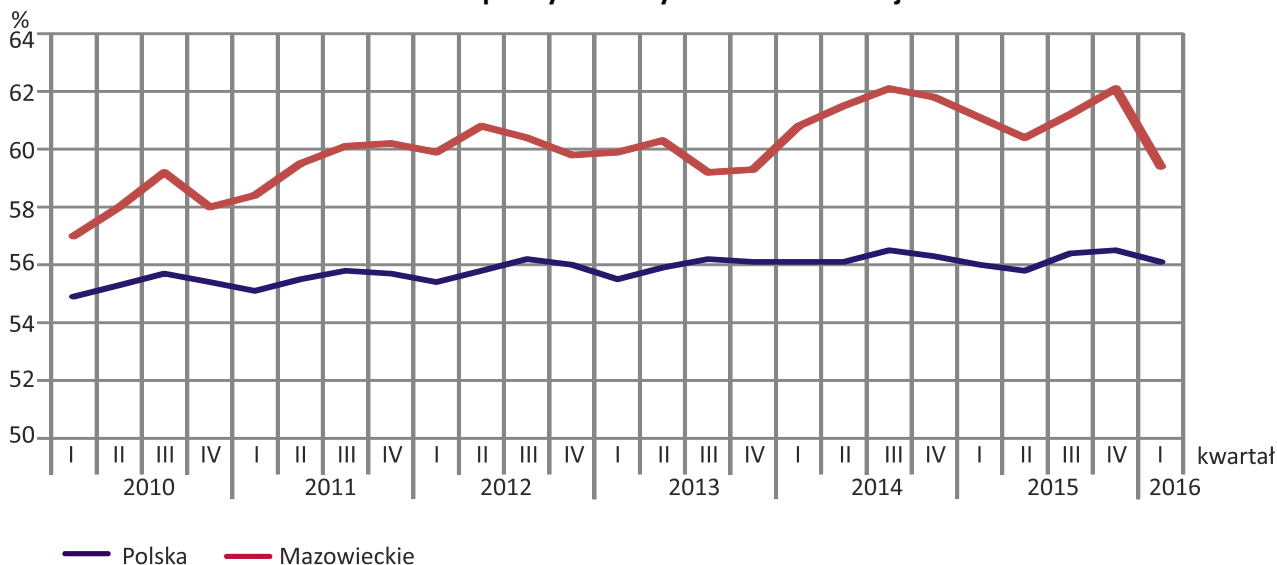
Najwyższy współczynnik aktywności zawodowej występował wśród osób w wieku 35–44 lata i wyniósł 90,1%. Wysokim poziomem aktywności zawodowej charakteryzowały się także osoby w wieku 25–34 lata i 45–54 lata. Wskaźnik dla tych osób wynosił odpowiednio 87,5% i 83,9%. Najniższy poziom aktywności zawodowej notowano wśród osób w wieku 55 lat i więcej — 27,9%. W najmłodszej grupie wiekowej (15–24 lata) współczynnik aktywności zawodowej wynosił 35,9%. Dla osób w wieku produkcyjnym współczynnik ten wyniósł 78,9%.

Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku w I kwartale 2016 r.

Najwyższy współczynnik aktywności zawodowej występował wśród osób z wykształceniem wyższym — 79,7%. Wysokim poziomem aktywności zawodowej charakteryzowały się także osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym — 65,9% oraz zasadniczym zawodowym — 59,6%. Najniższy współczynnik aktywności zawodowej notowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym — 16,4%.

Współczynnik aktywności zawodowej

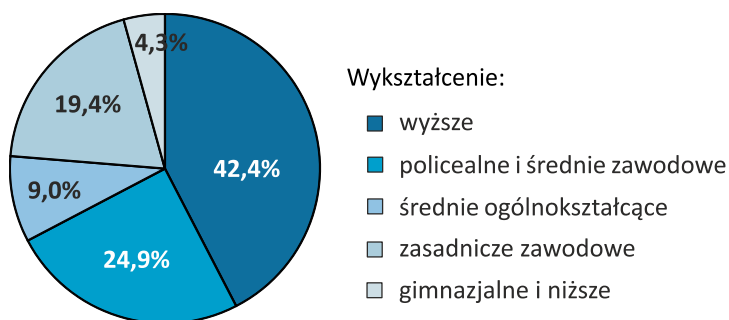

PRACUJĄCY

W I kwartale 2016 r. w województwie mazowieckim populacja pracujących liczyła 2417 tys. osób, a wskaźnik zatrudnienia ukształtował się na poziomie 55,7%.

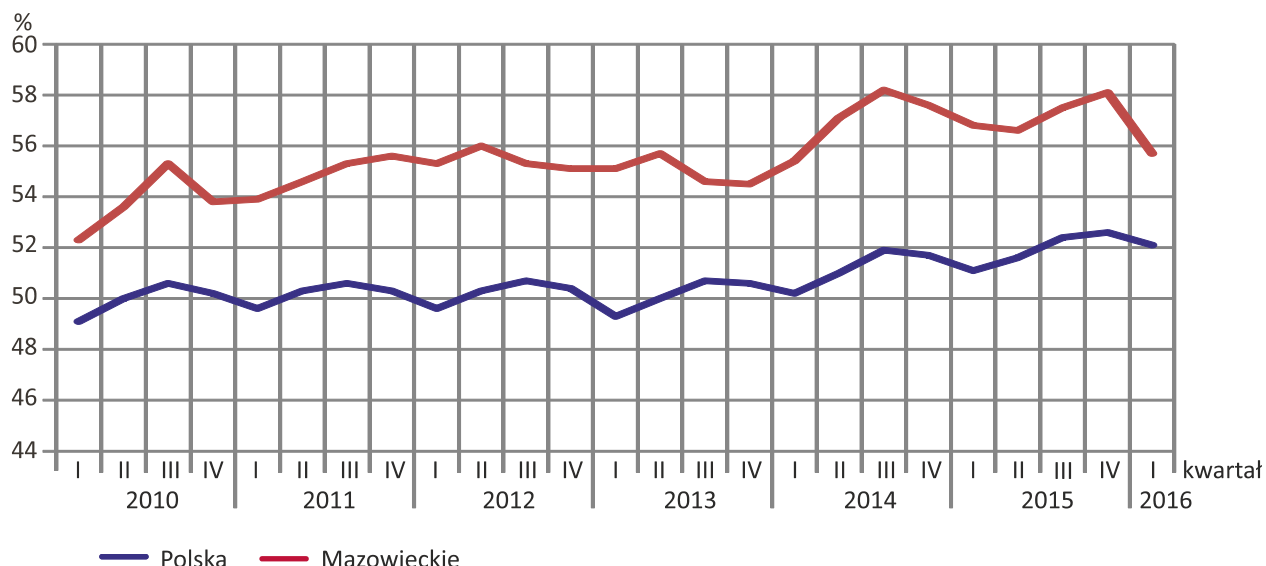
Najwyższy wskaźnik zatrudnienia notowano wśród osób w wieku 35–44 lata (86,8%), a najniższy wśród osób w wieku 55 lat i więcej (26,7%). Dla osób w wieku produkcyjnym wskaźnik zatrudnienia osiągnął poziom 73,9%.

Struktura pracujących według poziomu wykształcenia w I kwartale 2016 r.

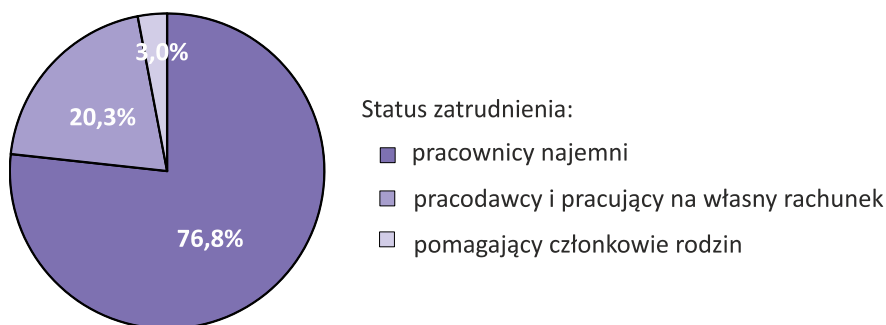
W strukturze pracujących według poziomu wykształcenia najwyższy wskaźnik zatrudnienia odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym — 77,4%, policealnym i średnim zawodowym — 61,2% oraz zasadniczym zawodowym — 55,0%. Najniższy wskaźnik zatrudnienia (14,0%) wystąpił wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym.

Wskaźnik zatrudnienia

W I kwartale 2016 r. w charakterze pracowników najemnych pracowało 1856 tys. osób (tj. 76,8% ogółu pracujących). W sektorze prywatnym pracowało 1850 tys. osób, tj. 76,5% ogółu pracujących. Spośród nich większość (58,3%) stanowili mężczyźni. Odmiennie przedstawiała się sytuacja wśród pracowników najemnych w sektorze publicznym, w którym wśród 567 tys. pracujących przeważały kobiety (64,4%).

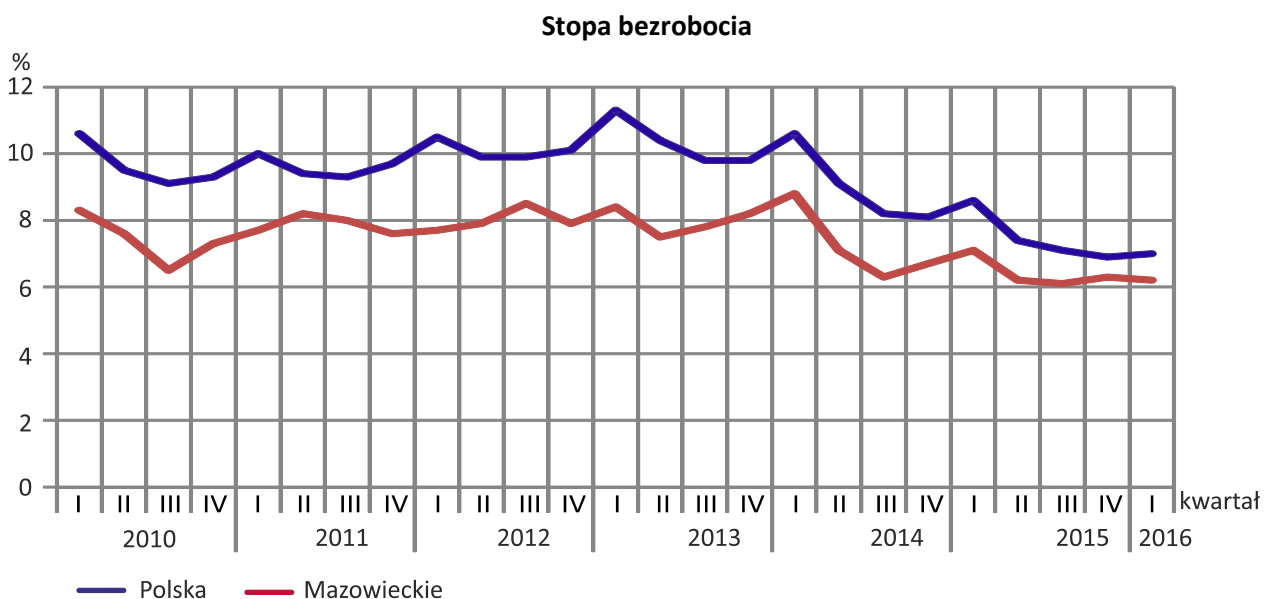
Struktura pracujących według statusu zatrudnienia w I kwartale 2016 r.

BEZROBOTNI

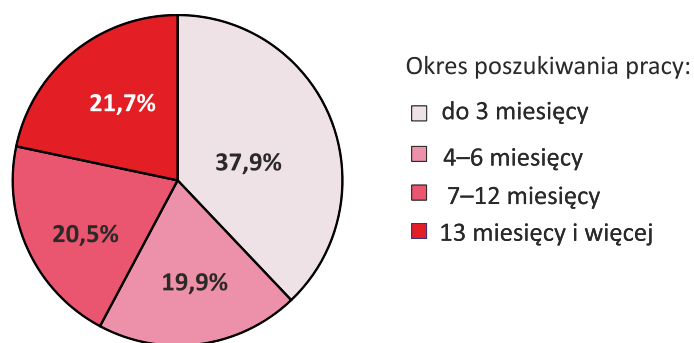
W I kwartale 2016 r. zbiorowość bezrobotnych w województwie mazowieckim liczyła 161 tys. osób. Stopa bezrobocia ogółem w województwie wyniosła 6,2%. Na wsi ukształtowała się na poziomie 7,2%, tj. o 1,4 p. proc. wyższym niż w miastach (5,8%). Dla osób w wieku produkcyjnym stopa bezrobocia osiągnęła poziom 6,4%.

Najniższa stopa bezrobocia wystąpiła wśród osób z wykształceniem wyższym (2,8%), a najwyższa wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (14,6%). Wysokie wartości tego wskaźnika odnotowano także wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 11,7%.

W I kwartale 2016 r. przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne wyniósł 9,8 miesiąca. Mężczyźni poszukiwali pracy przeciętnie przez 10,2 miesiąca, o 1,1 miesiąca dłużej niż kobiety. Wśród mieszkańców miast przeciętny czas poszukiwania pracy wyniósł 10,4 miesiąca, a wśród mieszkańców wsi 8,9 miesiąca.

Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w I kwartale 2016 r.

Zbiorowość osób długotrwale poszukujących pracy (13 miesięcy i więcej) liczyła 35 tys., co stanowiło 21,7% ogółu bezrobotnych. Długotrwale bezrobocie częściej występowało wśród mężczyzn niż wśród kobiet (24,0% wobec 18,0%) oraz wśród mieszkańców miast niż wsi (25,8% wobec 15,6%).

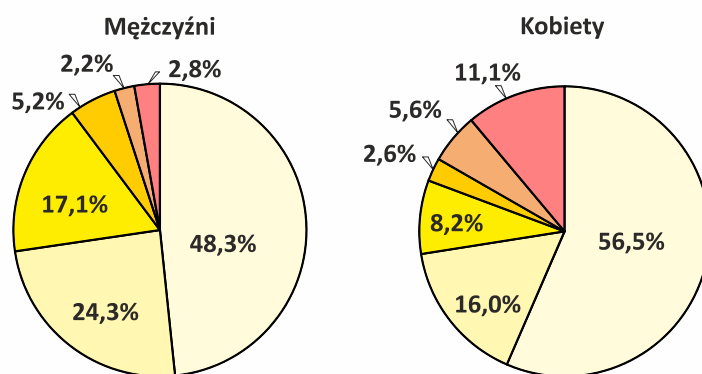
BIERNI ZAWODOWO

W I kwartale 2016 r. w województwie mazowieckim 1765 tys. osób pozostawało biernymi zawodowo. Osoby te stanowiły 40,6% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (na wsi — 42,5%, w miastach — 39,5%). Nadal w zbiorowości tej przeważały kobiety — 62,2%. Większość ludności biernej zawodowo mieszkała w miastach (62,4%). Wśród biernych zawodowo, podobnie jak w poprzednich okresach,

dominowały osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym — 35,5%. Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 37,5% ogółu biernych zawodowo.

Spośród ogółu biernych zawodowo 53,4% stanowiły osoby, które nie podejmowały pracy z powodu przebywania na emeryturze. Kolejnymi przyczynami bierności zawodowej były: nauka i uzupełnianie kwalifikacji — 19,1%, choroba lub niesprawność — 11,6%, powody osobiste lub rodzinne — 4,3%. Populacja osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy liczyła 63 tys., tj. 3,6% ogółu biernych zawodowo.

Struktura biernych zawodowo mężczyzn i kobiet według przyczyn bierności zawodowej w I kwartale 2016 r.

Przyczyny bierności zawodowej:

- emerytura
- nauka, uzupełnianie kwalifikacji
- choroba, niesprawność
- zniechęcenie poszukiwaniem pracy
- powody osobiste lub rodzinne
- pozostałe

PODSTAWOWE WYNIKI W I KWARTALE 2016 R.

Tabl. 1. Aktywność ekonomiczna ludności według wieku i poziomu wykształcenia

Wyszczególnienie	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
	Ogółem	pracujący	bezrobotni				
	w tysiącach				w %		
O g ó ł e m	2578	2417	161	1765	59,4	55,7	6,2
mężczyźni.....	1381	1281	100	667	67,4	62,5	7,2
kobiety.....	1197	1136	61	1097	52,2	49,5	5,1
Miasta.....	1685	1588	97	1102	60,5	57,0	5,8
Wieś.....	894	830	64	662	57,5	53,3	7,2
WEDŁUG WIEKU							
15–24 lata.....	192	161	31	343	35,9	30,1	16,1
25–34.....	698	641	57	100	87,5	80,3	8,2
35–44.....	737	710	27	81	90,1	86,8	3,7
45–54.....	506	480	26	97	83,9	79,6	5,1
55 lat i więcej.....	444	425	19	1144	27,9	26,7	4,3
Wiek produkcyjny.....	2478	2319	158	661	78,9	73,9	6,4
W wieku 15-64 lata.....	2522	2363	160	962	72,4	67,8	6,3
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA							
Wyższe.....	1056	1025	30	269	79,7	77,4	2,8
Policealne i średnie zawodowe	647	601	45	336	65,9	61,2	7,0
Średnie ogólnokształcące .	247	218	29	189	56,7	50,0	11,7
Zasadnicze zawodowe	507	468	39	345	59,6	55,0	7,7
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	123	105	18	626	16,4	14,0	14,6

Tabl. 2. Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy

Wyszczególnienie	Ogółem	Według okresu poszukiwania pracy				Przeciętny czas poszukiwania pracy w miesiącach
		do 3 miesięcy włącznie	od 4 do 6 miesięcy	od 7 do 12 miesięcy	13 miesięcy i więcej	
	w tysiącach					
O g ó ł e m	161	61	32	33	35	9,8
mężczyźni.....	100	41	15	20	24	10,2
kobiety.....	61	20	17	14	11	9,1
Miasta.....	97	33	19	20	25	10,4
Wieś.....	64	27	13	13	10	8,9